

Recull de Premsa

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Taula de contingut

Celebració montserratina de la Capella de Ministrers Ara - 01/02/2017	3
El Llibre vermell' La Vanguardia - Catalán - 01/02/2017	4
L"agenda El Punt Avui - 01/02/2017	5
Edifici , àFàbregas d/ (Jonqueres, 18) 9dOrtigosa El Periódico de Catalunya - Catalán - 01/02/2017	6
Qui és qui a l'operació Catalunya? Ara - 01/02/2017	7

MÚSICA ANTIGA

Celebració montserratina de la Capella de Ministrers

Crítica

XAVIER CESTER
BARCELONA

Capella de Ministrers
PALAU DE LA MÚSICA 30 DE GENER

Tan a prop i, a vegades, tan lluny. El conjunt valencià de música antiga més destacat, la Capella de Ministrers, celebraenguany el seu 30è aniversari mantenint la curiositat per explorar els amplis territoris sonors que van de l'Edat Mitjana al segle XVIII. Tanmateix, per causes difícils d'escatir, l'activitat de la formació fundada i dirigida per Carles Magraner no sempre ha tingut la repercussió que mereixia a les contrades catalanes, en especial al Cap i Casal. És un altre exemple, dels molts existents, de com, malgrat els llaços que uneixen Catalunya i el País Valencià, la circulació de talent de nord a sud i de sud a nord no ha estat tan fluida com seria desitjable. Benvinguda, doncs, la celebració d'aniversari, encara que fos en un cicle *tutti frutti* com Tardes al Palau i davant un públic amb una proporció inusualment alta de turistes.

Magraner hi va dur una de les joies del patrimoni musical de l'antiga Corona Catalano-aragonesa, el Llibre Vermell de Montserrat, el cèlebre recull d'himnes marians i dances per als pelegrins que anaven al monestir benedictí, als quals va afegir, com en l'enregistrament discogràfic que va realitzar fa uns anys, una adaptació d'*Ad mortem festinamus* localitzada a Morella amb el text *Morir, ffrases, nos convé*: la frase "Aquest món no pot durar" torna a tenir ara una ressonància inquietant.

Un dúctil fons sonor

Les deu peces del recull, amb les seves esquemàtiques indicacions, demanen de l'interpret bones dosis d'imaginació, com les que van aplicar Magraner i els seus ministrers, emprant una rica panòpia instrumental, des de la viella i la viola d'arc del mateix director fins al variat arsenal que tenia als seus peus Jota Martínez, passant per les flautes i aulos que de forma evocadora tocava David Antich. Sobre aquest dúctil fons sonor evolucionaven els solistes, un eficaç Jordi Ricart i una Elia Casanova de sensual delicadesa a *Polorum regina*, mentre que les contribucions corals anaven a càrrec de les veus adultes del Lluís Vich Vocalis i les infantils de l'Escolania de Nostra Senyora dels Desemparats. L'afinació dels escolans de la Geperudeta no sempre era impecable, però la versió en conjunt tendia a un estil més directe que no pas refinat que va culminar en un *Ad mortem festinamus* convertit en un electritzant xarivari. —

1 Febrero, 2017

CRÍTICA DE CLÀSSICA

El 'Llibre vermell'

Capella de Ministrers

Intèrprets: Carles Magraner, viola i direcció, Lluís Vich Vocalis i Escolania de la Mare de Déu dels Desemparats.
Lloc i data: Palau de la Música (30/1/17).

JORGE DE PERSIA

Moltes vegades l'aparent senzi-

llesa amaga grans complexitats, tant per a l'actor com per a l'espectador, que reflexiona. La nostra concepció de la música, de l'art musical, en el vessant europeu, ha tendit –en una opció analítica equivocada– a definir la seva història a través del concepte d'evolució. Així, es diu, “ha evolucionat” des del cant pla fins a la complexitat orquestral dels Gurrelieder, per exemple... Tot i això, el que caracteritza la història de

l'art occidental és la idea de canvi, que la diferencia dels altres mons culturals. No podem parlar de senzillesa o complexitat com a una cosa que és producte de l'evolució, perquè en molts casos hi ha més contingut i complexitat en el primer que en el segon.

I això concerneix les interpretacions per a escenari del *Llibre vermell*, aquest monument enquadernat en vermell de l'*scriptorium* del monestir de Montserrat dels segles XIV-XV que conté una selecció de peces musicals medievals relacionades amb la devoció i el pelegrinatge. I amb els recursos actuals –instruments

de l'època, veus, llums...– els intèrprets proposen la seva versió d'aquestes petites peces.

Hi ha moltes propostes d'interpretació d'aquest cançoner, entre les quals la de Capella de Ministrers, que ja va registrar en cedé fa més d'una dècada, temps en què ha fet aportacions molt bones a la vida musical. Ara el projecte fa 30 anys; felicitats. De tota manera, la versió que vam escoltar al Palau, que pot agradar o no (aquí no es tracta de gustos), crida a la reflexió i a discutir matisos. És molt difícil acostar-se a l'original en un àmbit tan distant, i fins i tot sense perseguir aquesta finalitat

la mateixa essència de les peces –les de caràcter gregorià o les més elaborades de l'ars nova– demana una transparència i una sensibilitat (incloent-hi les tècniques d'interpretació vocal) que no va resultar fàcil trobar. Les més eloqüents pel seu caràcter grupal –entre les quals l'aparentment contradictòria *Ad mortem festinamus*, que va tancar programa– són més fàcils d'abordar i permeten més llibertat. La feina de Lluís Vich Vocalis i de l'Escolania és atractiva, tot i que crida l'atenció que la Capella no disposi ja d'un grup més estable per a aquests compromisos.●

L'agenda

BARCELONA EXPOSICIÓ

'Gambia: No problem'. El Centre Civic Bon Pastor presenta l'exposició de Cristian Sarmiento, mostra dels costums de la cultura gambiana.

BARCELONA EXPOSICIÓ

'Dones surrealistes'. L'Arts Santa Mònica ofereix l'exposició amb una vintena d'obres surrealistes de vuit dones vinculades amb Catalunya.

Adamo presenta disc al Mil·lenni

BARCELONA

21.00 CONCERT

Salvatore Adamo ofereix una actuació al Palau de la Música dins la 18a edició del Mil·lenni.

Homenatge a García Lorca

BARCELONA

19.00 CINEMA

La biblioteca Rodoreda ofereix el documental *El ruiseñor y la noche*. Chavela Vargas canta a Lorca.

BARCELONA

18.00 XERRADA

Respostes polítiques i ciutadanes a la tragèdia dels refugiats. La sala Becket ofereix una taula rodona organitzada per l'IEMed per parlar de l'actual crisi europea.

BARCELONA

19.00 XERRADA

'Psicologia a l'abast de tothom'. Montse Rovira conduirà la xerrada del centre cívic Can Deu (Pl. de la Concòrdia, 13).

UNA HISTÒRIA DE CIUTAT VELLA... Edifici Fàbregas

RICARD CUGAT

►► La façana de l'Edifici Fàbregas simula un gran vaixell i la seva estètica respon a l'art-decò.

Nova York a BCN

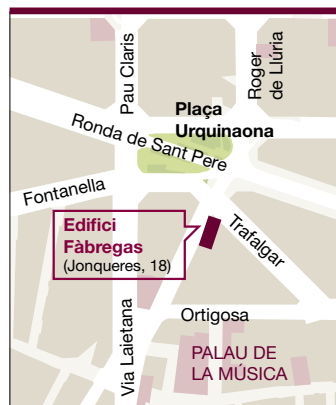
L'Edifici Fàbregas, el primer gratacel de la ciutat, s'aixeca amb les seves 16 plantes a Jonqueres, a prop de l'eix econòmic dels anys 30

BEATRIZ PÉREZ
BARCELONA

L'Edifici Fàbregas (Jonqueres, 18), ubicat en un dels vèrtexs de la plaça d'Urquinaona, va ser el primer gratacel que es va aixecar a Barcelona. Té 16 plantes i el va construir, entre els anys 1936 i 1944, l'arquitecte Luis Gutiérrez Soto, que es va allistar a l'exèrcit colpista durant la guerra civil. «**És el típic cas d'arquitecte modern que acaba treballant per a la dictadura**», explica Llorenç Bonet, un dels responsables de l'editorial d'arquitectura Tenov. Gutiérrez Soto també va ser l'autor de la seu del Ministeri de l'Aire a Madrid i el Mercat de Majoristes de Màlaga.

«**La façana de l'edifici sembla un gran vaixell. Aquestes eren les formes més modernes a l'Europa d'aquella època: l'estètica maquinista, l'art déco** [línies rectes, elegància]», continua explicant Bonet. Els interiors de l'edifici, explica, són grans. Per a aquest historiador d'art, sí que hi ha una pretensió estètica en l'aixecament de l'edifici, perquè aquesta cantonada d'Urquinaona era una de les més importants a Barcelona durant les primeres dècades del segle XX: la frontissa entre el casc antic i l'Eixample.

Més en concret, la construcció de l'Edifici Fàbregas (el nom fa al·lusió a la família promotora de la construc-

ció) s'ha d'anitzar juntament amb el paper que la Via Laietana, urbanitzada entre els anys 1908 i 1913, tenia a la Barcelona del moment. «**Va ser el primer carrer modern de la ciutat. Amb el carrer es va construir també el metro**», recull Bonet. La Laietana era la via dedicada a les finances, a la banca, a les empreses. «**Era el Manhattan de Barcelona, el símbol de la modernitat**». Un exemple: l'edifici Chrysler de Nova York es va acabar de construir el 1930 i respon, com pocs anys després el Fàbregas, a l'estètica de l'art déco.

Segons Bonet, els edificis de la Via Laietana són tan alts perquè «**actuen de pantalla per tapar les construccions més velles del voltant, les vergo-**

nyes de Ciutat Vella». La Via Laietana era l'eix econòmic de la ciutat als anys 30, com ho és ara la Diagonal. Per això no és gratuït que, gairebé en un dels seus extrems, s'assentés el primer gratacel de Barcelona.

Llums

La botiga de llums Abelux està ubicada a l'Edifici Fàbregas des de l'any 1949, gairebé des dels seus orígens. De fet, molta gent es refereix al Fàbregas com l'edifici Abelux. «**La botiga va ser del meu avi i després del meu pare**», explica el seu propietari actual, Sergi Sainz. «**Al principi només teníem la primera planta, ara en tenim quatre**». El segon pis de l'edifici va ser durant anys la seu del consolat britànic de Barcelona. «**Era la planta noble de l'edifici, tenia el seu ascensor particular, que ara utilitzem nosaltres**», prossegueix.

Actualment, a partir de la sisena planta hi ha vivendes i oficines. L'Edifici Fàbregas té tres porteries: els números 16 i 18 del carrer de Jonqueres i el 4 del carrer de Trafalgar. Avui, l'Hotel Arts (44 plantes) i la Torre Mapfre (40) són les construccions més altes de Barcelona. ■

P 08

REPORTATGE

Qui és qui a l'operació Catalunya?

Els 15 noms clau de
la trama per tombar
l'independentisme

GUERRA BRUTA

Qui és qui en l'operació Catalunya?

La conspiració ordida al ministeri de l'Interior per tombar l'independentisme polític s'ha batejat amb el nom oficinós d'operació Catalunya. És només una de les branques de l'ofensiva contra el separatisme català. Tot i ser de les que s'havien de mantenir ocultes s'ha convertit en la més sorollosa, i ha permès conèixer algunes persones d'allò que s'anomenen 'les clavegueres de l'Estat'

ENRIC BORRÀS * BARCELONA

01

Jorge Fernández Díaz

EXMINISTRE DE L'INTERIOR

L'operació Catalunya es va dur a terme quan era ministre de l'Interior i comandava la Policia Nacional. Les gravacions filtrades de les converses amb Daniel de Alfonso l'octubre del 2014 indiquen que dirigia la trama i n'informava Rajoy. Amb De Alfonso va repassar quines investigacions d'Antifrau podien ser arguments contra els partits del procés independentista.

Villarejo seguien les seves ordres. Ara està jubilat i just abans d'ahir es va nomenar Florentino Villabona per al càrrec.

05

José Ángel Fuentes Gago

INSPECTOR EN CAP

Actualment destinada a l'ambaixada de l'Haia, era la mà dreta d'Eugenio Pino i és qui hauria promogut la reunió entre De Alfonso i el ministre. Va investigar l'assortit patrimoni de Villarejo i va arribar a la conclusió que no era irregular.

06

José Manuel Villarejo Pérez

COMISSARI JUBILAT I EMPRESARI

Lampista policial amb un llarg historial, és l'únic que ha admès l'existència de l'operació Catalunya -sense anomenar-la així-, per a la qual afirma que ha treballat a través de les empreses privades que combinava amb el càrrec a la policia. Està enfrontat amb Martín Blas, d'ençà que el va voler implicar en el cas Emperador. També hauria pressionat Victoria Álvarez perquè denunciés.

07

Rafael Redondo Rodríguez

DETECTIU PRIVAT I ADVOCAT

Soci habitual del comissari Villarejo, comparteixen càrrec o direcció en vuit empreses, i en tretze amb el fill del comissari. També va acompanyar Victoria Álvarez a declarar a Madrid perquè denunciés els Pujol.

08

Antonio Giménez Raso

POLICIA EN SEGONA ACTIVITAT

Home del comissari Villarejo, treballa amb Redondo en una empresa i ho va fer abans a la que va contractar De Alfonso per buscar micròfons i càmeres a Antifrau. Segons dues denúncies i una sèrie de missatges de WhatsApp, feia d'intermediari entre el nucli policial de l'operació Catalunya i

els detectius Peribáñez i Tamarit, que haurien fet informes per a la trama policial antiindependentista.

que es va acabar filtrant als mitjans de comunicació.

12

Alicia Sánchez-Camacho

PRESIDENTA DEL PP CATALÀ

La presidenta del PP català coneixia les irregularitats dels Pujol tres anys abans, com a mínim, que es duessin als jutjats, arran del dinar de La Camarga amb Álvarez. Allà li va dir que tenia bons contactes amb la policia i informava de tot Rajoy i Moragas. Assegura que no sabia que Método 3 havia gravat la conversa amb Álvarez, però va aturar el procés judicial contra l'agència de detectius amb un acord.

02

Jorge Moragas

CAP DE GABINET DE RAJOY

Quan ja era cap de gabinet del president espanyol, Moragas va enviar diversos SMS a Victoria Álvarez per convèncer-la perquè expliqués tot el que sabia de la família Pujol.

03

Daniel de Alfonso

EXDIRECTOR D'ANTIFRAU

Mentre dirigia l'Oficina Antifrau de Catalunya (2011-2016) es va reunir amb Fernández Díaz a Madrid per discutir quines eren les millors cartes que tenien per desmuntar l'independentisme polític. Tal com va avançar ahir l'ARA, també va contractar amb diners públics una empresa de Giménez Raso i Redondo Rodríguez vinculada a José Manuel Villarejo i a l'operació Catalunya.

04

Eugenio Pino

EXDIRECTOR ADJUNT
OPERATIU DE LA POLICIA NACIONAL

Era el número dos de la Policia Nacional, just darrere d'Ignacio Cosidó, i se'l considera el titellaire que realment movia els fils de l'operació Catalunya dins la policia. Martín Blas, Fuentes Gago i, en teoria, fins i tot

06

13

01

02

12

15

10

José Luis Olivera

EXCAP DE LA UDEF

L'actual director del Centre d'Intel·ligència Contra el Terrorisme i el Crim Organitzat (CITCO) encapçalava la Unitat de Delictes Econòmics i Fiscals (UDEF) quan va viatjar amb Martín Blas a Barcelona.

11

Maria Victoria Álvarez

EXAMANT DE JORDI PUJOL FERRUSOLA

Després d'haver tallat la relació sentimental que tenia amb el primogènit dels Pujol, Álvarez va posar en marxa el 2013 el cas Pujol desatant la presumpta evasió de capital de la família davant del jutge Pablo Ruz a l'Audiència Nacional. Però quan va declarar ja feia tres anys que havia explicat molts dels fets a Sánchez-Camacho, en un polèmic dinar al restaurant barceloní La Camarga, que es va fer el juliol del 2010. El dinar es va enregistrar d'amagat en una gravació

13

Javier de la Rosa

ADVOCAT I EMPRESARI

És una de les principals fonts del comissari Villarejo sobre els Pujol, i hauria pogut cobrar fons reservats a canvi de fer d'informador. Va aportar a la causa judicial dades sobre el fill gran dels Pujol. Redondo el va acompanyar a declarar davant del jutge Ruz.

14

Francisco Nicolás Gómez Iglesias

ESTUDIANT DE DRET

Més conegut com el Petit Nicolás, s'hauria fet passar per col·laborador del CNI, del govern de Rajoy i de la monarquia espanyola. Va gravar com oferia diners a De la Rosa a canvi d'informació sobre els Pujol. El van arrestar l'octubre del 2014 i el primer mitjà que ho va comunicar va ser un digital vinculat a Villarejo.

15

Peribáñez i Tamarit

EXDETECTIUS DE MÉTODO 3

Els detectius Julián Peribáñez (foto) i Antonio Tamarit haurien fet seguiments de polítics catalans i comandaments dels Mossos per a l'operació Catalunya, segons dues denúncies que va avançar l'ARA fetes per Francisco Marco, director de Método 3, i l'exdona de Peribáñez.

Llarga vida a la Cantata de Randa

El dissabte 28 de gener es va estrenar al Palau de la Música Catalana

El Palau de la Música Catalana va acollir dissabte passat l'estrena de la *Cantata de Randa*, sobre textos de Ramon Llull amb llibret a cura de Neus Dalmau i música de **Salvador Brotons**, que dirigia l'**Orquestra Simfònica de les Illes Balears**, el cor de l'**Orfeó Català**, la soprano **Marta Mathéu**, el baríton **Josep-Ramon Olivé** i fins i tot els moments de narració de la rapsoda i actriu Sílvia Bel.

Cantata de Randa, Palau de la Música Catalana, 28 de gener de 2017 Foto: Antoni Bofill / Palau de la Música

Amb el públic dempeus i ovacionant l'obra va acabar la *Cantata de Randa*. Un exultant **Salvador Brotons** molt ben acompanyat per tots els músics i la llibretista assegurava, encara entre aplaudiments a dalt de l'escenari i amb l'emoció de rebre un fort reconeixement del públic, que esperava que a la cantata no li passés el que sol passar amb les obres musicals contemporànies que s'estrenen un dia i resten en l'oblit i en un calaix pels segles dels segles.

Aquesta obra parteix d'un autor que potser sí que seria del tot immemorial per part del gran públic, si no s'haguessin celebrat els 700 anys del filòsof mallorquí universal o l'escola catalana no el tingués encara com un autor de referència... Per sort el ressò de la seva obra magna perdura i ha ressonat des de l'època medieval (en "Bruno, Newton, Descartes, Leibnitz..."), i ara pot fer-ho amb una obra musical digna de la seva grandesa. L'obra concebuda per a dos narradors (**Olivé** també fa la veu narrativa de Ramon),

soprano, baríton, cor mixt i orquestra es divideix en nou parts que avancen amb gran lleugeresa tant pel treball de síntesi del llibret com per l'estructura musical cíclica, amb reaparició de motius transformats. L'obra inclou recordatoris musicals i literaris a altres obres emblemàtiques com el *Cant de la Sibil·la* i ús d'altres melodies tradicionals catalanes.

Si es detallen les nou parts, seguint com a guia l'estudi que en va fer a Sonograma Laura Gené, podem corroborar com la primera té records de cant gregorià, del *Llibre Vermell de Montserrat*, de cançó d'amor cortès de la Comtessa de dia, d'aires més contemporanis quan els violins toquen ascendents i les trompes anuncien el naixement de Ramon Llull. La segona avança com el cavalcar d'un cavall i intensifica dramatisme amb el cor cantant el nom de Ramon com una veu de la consciència al canvi de rumb vital del filòsof, dels camins de la carn cap als de l'ànima, amb un to litúrgic. La tercera, per tal de narrar les cinc visions consecutives de Crist que va tenir Llull utilitza un patró de lament i introdueix l'himne de l'*Stabat Mater* amb la veu de **Marta Mathéu**. La quarta part estableix el diàleg entre els tres savis de les tres religions de l'època (sarraïns, jueus i cristians) amb dues melodies d'aires exòtics i una de cristiana que es basa en el *Polorum Regina* d'El *Llibre Vermell de Montserrat*. A la cinquena part Ramon Llull rep la Il·luminació i torna a incidir musicalment en l'obra montserratina, en aquest cas amb el *Mariam Matrem Virginem* (una peça que, fora de la *Cantata de Randa*, recentment també s'ha pogut escoltar gràcies als treballs del mestre **Jordi Savall** o de **Lídia Pujol** amb **Pau Figueres** a la guitarra). La sisena part relata la croada i pren la part històrica més convulsa, amb una expansió tímbrica que recorre tota l'orquestra, fins gairebé aturar-se (amb una melodia que perfilen sobretot els oboès però dibuixen també trompes, clarinets, fagots i arpa) en el moment en què Llull marxa a Montpeller per escriure dins la novel·la *Blanquerna* el seu text més divulgat: *El llibre d'Amic e Amat*. La setena part conté la foscor de la Inquisició i de missatge condemnatori, amb un cor abocat a l'himne d'origen medieval *Veni Creator Spiritus* i una secció contundent de percussió. Aquí el *Llibre Vermell de Montserrat* torna a ser present en el passatge popular *Cuncti simus concanentes*. I torna la solemnitat i la serenor a la vuitena part (moment del *Cant de la Sibil·la*) per desembocar a la novena part de celebració de l'Amor i el seu 'Culte immemorial' com a camí d'unió, pau i il·luminació. El final és tan enèrgic i joiós com la rebuda de l'obra per part del públic a Barcelona i Mallorca.

Cal destacar també la inclusió al llibret tant d'una narració lírica diversa i entretinguda com fragments de poemes com els dels versos de Joan Alcover ('...Baf de sepulcre olora lo foll amat... i esclata en llum son esperit'), que en la veu de **Sílvia Bel** van reluir de meravella. Com en diu l'autora del llibret, Neus Dalmau, a la publicació que repartia el Palau de la Música Catalana el dia del concert: "La *Cantata de Randa* pretén aproximar a tothom la figura de Ramon Llull i el temps de màxim esplendor del nostre país" Que així sigui per sempre i ressoni per tots els Països Catalans. Escolteu País Valencià? Escolteu Montpelle i Catalunya Nord i cada indret que pugui representar el que l'obra representa? I el final, que sempre es digui cantant al més gran que en paraules de Llull cloent la *Cantata* resumeix i convergeix cap a una sola paraula: "D'on véns? –D'amor. On vas? –A amor. On ets? –En amor".

Cantata de Randa

Reflecting Hamlet, **David León Fioravanti**

Romeu i Julieta, Obertura-Fantasia, en Si menor, **Piotr Ílitx Txaiovski**

Cantata de Randa, Op. 135, **Salvador Brotons**

Intèrprets: Sílvia Bel, rapsoda; Marta Mathéu, soprano; Josep-Ramon Olivé, baríton
Orfeó Català

Orquestra Simfònica Illes Balears

Direcció: Salvador Brotons

Palau de la Música Catalana, 28 de gener

Un concert sensacional per a dos personatges colossals: Ramon Llull i William Shakespeare. El compositor i director Salvador Brotons, un gran músic que treballa incansablement per a la música del nostre país, va estrenar la seva darrera obra, *Cantata de Randa*, Op. 135, a partir d'un text de Neus Dalmau; ambdós artistes s'han inspirat en una de les figures literàries més rellevants de la història dels Països Catalans: Ramon Llull (1232-1316).

Vàrem tenir la fortuna de comptar amb l'article de Laura Gené, publicat a Sonograma Magazine ([vegeu l'article](#)), on la violinista tarragonina ens donà a conèixer els trets més rellevants de la manera de compondre de Brotons.

© A.Bofill

La *Cantata de Randa*, per a veu narradora, soprano, baríton, cor mixt i orquestra, és una peça estructurada en nou episodis que evocuen cronològicament el temps, la vida i l'obra de Ramon Llull, i es connecten musicalment per mitjà de la versatilitat dels diferents llenguatges que utilitza magistralment el compositor català.

El concert va començar amb l'obra *Reflecting Hamlet* de David León i *Romeu i Julieta*, *Obertura-Fantasia*, en Si menor de Piotr Ílitx Txaiovski.

Dues obres, d'estils diferents, que tenen en comú un desplegament melòdic i una encertada instrumentació.

L'Orquestra Simfònica de les Illes Balears va deixar un testimoni ben manifest de l'acoloriment sonor de l'obra de David León i mostrà la poètica sensibilitat de les obres de Txaikovski.

A la segona part, vàrem poder escoltar *La Cantata de Randa*. L'actriu Sílvia Bel, com a narradora, va explicar-nos la vida del Beat amb tendresa; es notava la seva afinitat amb el personatge.

© A.Bofill

La interpretació de la soprano Marta Mathéu va ser extraordinària. La nitidesa de la seva dicció, la varietat dels fraseigs i la matisació emotiva van il·luminar la part solista de la cantata. Al seu costat, narrava i cantava el prometedor baríton Josep-Ramon Olivé. La seva interpretació posà en relleu una musicalitat destil·lada i precisa; el seu cant és sòlid.

Ens va colpir la generositat de l'Orfeó Català. Les parts corals de la partitura de Brotons, que contenen una brillantor fermament assentada a la tradició coral, van ser interpretades amb una gran vitalitat. Els detalls i la riquesa expressiva de l'Orfeó Català són una mostra de la intensa bellesa de la sonoritat del cor que dirigeix el director anglès Simon Halsey.

Conclourem amb un missatge molt clar: per mantenir vives les obres actuals, cal que s'estrenin i que siguin programades, amb tota naturalitat, als diversos auditoris d'arreu del món. La composició catalana està en auge i cal que arribi al gran públic.

Text: Carme Miró

REVISTA MUSICAL CATALANA

Crítica

Beethoven sense nervi

Redacció on 31 gener, 2017 / 0 comments

Leonidas Kavakos i Enrico Pace en la seva actuació al Palau de la Música Catalana l'octubre de l'any passat. ©

Antoni Bofill

PALAU CAMBRA. Leonidas Kavakos, violí. Enrico Pace, piano. Obres de Beethoven. **PALAU DE LA MÚSICA. 26 DE GENER DE 2017.**

Per Jacobo Zabalo

L'antològica fredor de Leonidas Kavakos, que en altres ocasions ha deparat lectures de gran calat, aquest cop ens va deixar de pedra. Perquè la seva escassa expressivitat gestual, igualment característica, no es va transformar en un màxim d'eloqüència musical. Més aviat al contrari. Potser no cal recordar que ningú demana que l'interpret es mostri simpàtic, ni per descomptat graciós; però quan el posat és gèlid, i la música és llegida (interpretada) de seguit, arran de partitura, gairebé sense aturar-se a accentuar o dotar d'èmfasi la frase, ens preguntem si es tracta d'un tret de caràcter o més aviat d'indolència. Això segon hauria de quedar descartat, sent Kavakos un músic de primer nivell, que acostuma a evidenciar en els seus recitals un mestratge tècnic sense equivoc. I, amb tot, es fa difícil d'entendre les raons que porten a interpretar un compositor tan profund, passional i intel·ligent com Beethoven —que en efecte, dóna peu a lectures diverses, de vegades fins i tot contradictòries— des de l'asèpsia.

El recital de Leonidas Kavakos, segon de la integral de *Sonates per a violí i piano* que s'ha programat al llarg de dues temporades, va començar amb una de les peces més vivaces i comunicatives del geni de Bonn, la *Sonata núm. 4, en La menor, op. 23*. Una obra de joventut, en què s'aprecien passatges jocosos que ens remunten inevitablement a les millors composicions que Mozart va deixar per a aquesta formació (KV 377, 379, 454, 526). El diàleg entre instruments és constant —òbviament *inter pares*— i la melodia es desplega, animada dialècticament per un joc de miralls summament fructífer. Com ja havia succeït en l'episodi anterior de la sèrie, l'octubre passat, el pianista Enrico Pace —inqüestionable en termes d'eficiència— va renunciar a fer ombra al violinista. Comprensible (fins a cert punt...) si no fos perquè Leonidas Kavakos tampoc no va fer valer el pes específic del seu nom i trajectòria, i es va acontentar declamant de forma bastant plana i seca la seva part. Dit això, i de manera corresponent amb la seva tendència a l'anàlisi, cal reconèixer que el violinista va ser molt precís, puntualment incisiu.

La segona peça programada, sens dubte una de les més populars (no en va s'acostuma a presentar pel sobrenom evocador del lirisme que atresora), va ser la *Sonata per a violí i piano núm. 5, en Fa major, op. 24, "Primavera"*. L'absurd retret que de vegades s'ha fet a Beethoven, suposadament incapaç de crear melodies de gran simplicitat i bellesa apareix aquí —com en altres llocs— perfectament replicat. Fins i tot si, possiblement, no va entrar entre les prioritats de Beethoven trobar temes *cantabile*, senzills i de gran repercussió per la seva espontaneïtat i bellesa, una peça com aquesta —començant pel conegut "Allegro" d'obertura— demostra el seu talent també en aquest aspecte. La dupla Kavakos-Pace no es va sortir del guió, tot oferint-ne una versió pulcra i analítica, però no especialment comunicativa..., ni per descomptat sentida. Podem fer l'excepció en el cas de l'"Adagio molto espressivo", inevitablement extàtic (fins i tot en l'ocasió). Una llàstima que la sensibilitat no es perpetués, i que l'"Allegro molto" final patís d'una notable falta d'empenta, molt simptomàtica als *pizzicati*.

A la segona part s'interpretà només una obra, que per la data de composició, tardana –i, així, la pertinença a un altre període de l'opus de Beethoven–, un esperava que fos llegida amb un altre èmfasi. La *Sonata núm. 10, en Sol major, op. 96*, de vegades coneguda com “Cockrow” o cant del gall, incorpora de forma recurrent girs que la fan perfectament identificable, així com un tractament i desenvolupament dels materials que no hauria d'allunyar-la tant de la incomparable *Novena Sonata*. Però en la versió de Kavakos a penes es va apreciar la maduresa compositiva del seu creador, tot rebaixant-se'n dramàticament el calibre a través d'una lectura escassament intensa. Un cop més, es va resseguir la partitura *com de passada*, sense que els intèrprets s'aturessin en els meandres, en el gran nombre de detalls (temàtics) i matisos (interpretatius) als quals convida l'última *Sonata* que compongué Beethoven. Un fet incomprensible, que ens fa adonar –o millor dit, recordar– que la precisió tècnica no implica forçosament expressivitat.

0

Like

9

Tweet